

ГОЛОВАЧ

Володимир Володимирович
volod.golovach@gmail.com

УДК 657.6

ВАГОМИЙ ВНЕСОК ПРОФЕСОРА В.В. СОПКА ЩОДО
СТАНОВЛЕННЯ АУДИТУ ТА РЕФОРМУВАННЯ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

к.ю.н., Голова правління ПрАТ
"Аудиторська фірма Аналітик"

THE GREAT CONTRIBUTION OF PROFESSOR V.V. SOPKO FOR
AUDIT FORMATION AND ACCOUNTING REFORMING IN UKRAINE

Ключові слова: аудит, бухгалтерський облік, Спілка аудиторів України

Keywords: audit, accounting, Auditors Union of Ukraine

У 1992 р. відбувся установчий з'їзд Спілки аудиторів України, який об'єднав професійну спільноту з метою розбудови аудиту України. На цьому з'їзді Василя Васильовича Сопка, як провідного науковця, обрали головою Ради Спілки. Володимира Головача, який на той час обіймав посаду керівника аудиторської фірми «Аналітик» і за сумісництвом працював старшим науковим консультантом Комітету з економічної реформи Верховної Ради України, обрали Головою виконавчого комітету Спілки. Таке поєднання з одного боку науковця і бухгалтера, а з іншого юриста і практика принесло позитивні результати. Головним результатом співпраці стало прийняття у 1993 р. Закону України "Про аудиторську діяльність". Цей закон серед інших колишніх союзних республік Україна прийняла першою. Закон виявився досить прогресивним і без суттєвих змін вірно служив аудиторам майже 25 років.

Суттєвою проблемою при прийнятті названого Закону виявилась відсутність будь-яких нормативних актів щодо реформування бухгалтерського обліку. Тому у Законі "Про аудиторську діяльність" були змушені визначити, що таке публічна фінансова звітність та інші ключові питання бухгалтерського обліку. Щоб започаткувати реформування бухгалтерського обліку, у постанові Верховної Ради про введення в дію цього закону Кабінету Міністрів запропонували створити у складі Інституту підготовки спеціалістів статистики та ринку Національний центр обліку та аудиту. Названий центр продовжує свою діяльність до цього часу і має певні досягнення.

Починаючи з 90-х рр. XX ст., професор В. Сопко прикладав максимум зусиль щодо реформування бухгалтерського обліку в Україні. У 1997 р. в період мого

перебування на посаді першого заступника Міністра юстиції України спільними зусиллями розробили Концепцію реформування бухгалтерського обліку в Україні. Спромоглися її схвалити Кабінетом Міністрів України. В силу різних обставин зазначена концепція не знайшла повноцінного втілення у Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", який прийняли у 1999 р.

Наша співпраця з професором В. Сопко мала широкий аспект. У 2006-2010 рр., під час виконання мною повноважень заступника Київського міського голови Василь Васильович надав слушні поради щодо вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансового контролю у сфері комунальної власності та бюджету міста. Значним досягненням стало створення у 2006 р. Київською міською радою Головного управління внутрішнього фінансового контролю та аудиту. Такий підрозділ було вперше запроваджено в органах місцевого самоврядування України. Він виявився досить ефективним і продовжує свою діяльність до цього часу.

На мій погляд, вагомим науковим надбанням професора В. Сопка є розробка правової природи бухгалтерського обліку. Спираючись на концептуальні положення, сформульовані професором В. Сопко, мною у 2014 р. підготовлена стаття "Правова природа бухгалтерського обліку та її значення для його вдосконалення". Ця стаття надрукована у журналі "Бухгалтерський облік і аудит", № 10 за 2014 р.

Глибоко переконаний, що наукові розробки професора В. Сопка стосовно правової природи бухгалтерського обліку повинні знайти своє місце у дослідженнях сучасних вчених і, в першу чергу, серед молодих науковців.